

[Ole Vig Jensen.]

mødte intellekt, når de trængte til følelser, og som derfor søger ind i tågebanks af filosofifloskler, når de stilles over for enkle realiteter, om unge, der tror, at alt arbejde er af det onde, fordi de aldrig har erfaret, at velvære kan være afhængig af slid, om unge, der tror, at disciplin er nedværdigende, fordi de aldrig har oplevet, at skabende virksomhed af enhver art kræver disciplin, om unge, der tror, at respekt er frygt, fordi de aldrig har haft oplevelsen af, at det at respektere kan være det samme som det at elske⁴.

Mosse Jørgensens beskrivelse er en ganske manende påmindelse, og hun har bud også til lovgiverne.

Det foreliggende lovforslag er ikke uden udfordringer og ikke neutralt over for folkeskolens mere generelle problemer. I det radikale venstre har vi modtaget ministerens lovforslag med sympati, om end vi på enkelte væsentlige områder ikke er ganske enige med ministeren. Men vi vil gå positivt ind i et udvalgsarbejde. Vi vil følge den indsats op, som vort parti igennem det meste af dette århundrede har ydet netop på folkeskolens område, og jeg kan føje til: vi vil føle os forpligtet af folketingsbeslutningen af maj 1969, der som bekendt lagde op også til den reform, som dette lovforslag tilsigter, og vi har noteret os, at det i hovedtrækkene er i overensstemmelse med de intentioner, der ligger bag 9 punkts programmet.

Undervisningsministeren er i den ikke uvæsentlige debat, der har været ført om udkastet til dette lovforslag, blevet karakteriseret som noget nær revolutionær med sin beslutning om at afskaffe alle eksaminer, afsluttende prøver og karakterer. Det holder vel stik så langt, at forslaget på dette område i hvert fald er et totalt brud med hidtidig praksis.

Derimod bemærker man sig, at ministeren har været mindre modig, når det gjaldt en fordomsfri og hårdt tiltrængt revision af folkeskolens fagrække og emnekreds, og det er måske her, hovedanken mod lovforslaget

kan fremføres: at man ikke i dette ellers fremadrettede lovforslag har brudt fagrækken op, men snarere udvidet den og i enkelt-heder beskrevet, hvad der skal undervises i. Det er ikke nok, at forslaget rummer muligheder for fagsamarbejde og fagintegration og for revision af samtlige læseplaner; der er behov for et opgør med den fagtrængsel, som er ved at tage modet fra både eleverne og skolens administratorer, og som giver et alt for stort spillerum til den faglige ekspertise. Hvem kender ikke den faglige debat? Der gives ikke ved dørene, når et fags betydning og dets placering i læseplanerne skal fremmes. Fagrækken og emnekredsen bærer tydeligt præg af sådanne indstillinger, og målbeskrivelserne i de enkelte fag bekræfter ofte denne opfattelse. Kort sagt, denne del af lovforslaget er uden visioner.

Så vidt jeg kan se, er fejlen ved folkeskolens læseplansudvalg og ved dets notat, at det har anskuet folkeskolen ud fra en udpræget folkeskolesynsvinkel og som en isole-ret enhed inden for det samlede uddannelsessystem. Mange af folkeskolens egne folk opfatter dette som udvalgets og notatets styrke. Jeg opfatter det som dets svaghed, men har til gengæld bemærket mig, at Danmarks Lærerforening i sine kommentarer til udkastet har accepteret folkeskolen som et første led i en større enhed.

På denne baggrund vil det være en overvejelse værd — og jeg beder virkelig ministeren om at overveje det — at få folk fra folkeskolen, ungdomsskolen, ungdomsorganisationerne, de gymnasiale uddannelser og voksenundervisningen til at gennemgå folkeskolens fag- og emnekreds og til også ud fra en helhedsopfattelse at se på indhold og metoder. Det ville være utraditionelt, i situationen vel ikke ganske populært, men måske netop nødvendigt, hvis enhedsskoletanken skal lykkes fuldt ud. Det vil være unødvendigt over for ministeren at pege på, at en sådan fremgangsmåde ville være i nøje overensstemmelse med ideerne bag livslang uddannelse og udvikling.

Hermed har jeg tilsluttet mig ministerens